

IZHAJA VSAKI DAN

Člani ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Poročnice št. 2. se prodajajo po 3 sv. (6 stot.) v mnogih klobučarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Pustolaji, Sekani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele št. 2. po 5 sv. (10 stot.).

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širini 1. in 2. vrsti. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 3 st. sv., umetne, zabavne, poselne, oglase denarnih zavodov po 2 st. sv. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

Na vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbo brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajanje „EDINOSTI“ stane: enoletna K 20, pol leta 10 K.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepranežena pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnine, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgie Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konzorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konzorcij lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgie Galatti št. 18. Pošte-hranilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Nar. delavska organizacija

Tovariši! Delavci!

Vabljeni ste na

II. redni občni zbor

(nadaljevanje)

ki se bo vršil nepreklicljivo

danes, 22. oktobra 1909

ob 7. in pol uri zvečer

v gledal. dvorani „Narodnega doma“.

DNEVNI RED:

1. Sprememba pravil.
2. Volitev predsednika, odbornikov, nadzornikov, pregledovalcev računov in razsodišč.
3. Sklepnosti.

TOVARIŠI! - Ta občni zbor je izredne važnosti!

TRST, dne 20. oktobra 1909.

Odbor N. D. O.

BRZOJAVNE VESTI.

Komuniké „Narodne zveze“.

Spor mej jugoslovanskima kluboma poravnani.

DUNAJ 21. Narodna zveza je izdala danes ta-le komuniké: Nesporazumljenja nastala preteklo poletje v narodni zvezi so se popolnoma pojasnila in poravnala. Oba jugoslovanska kluba bosta tudi nadalje složno delovala v Narodni zvezi za skupni blagor in napredek Jugoslovanstva v državi.

Konferenca načelnikov klubov.

DUNAJ 21. Danes popoldne se je pod predsedstvom starostnega predsednika Fankaja in v navzočnosti ministrskega predsednika Bienenstha vršila konferenca načelnikov klubov, na kateri so posamične stranke imenovale svoje kandidate za predsedstvo. Predlagali so: krščanski socialci predsednikom dr. Pattaya, nemško nacionalna zveza podpredsednikom Steinerja, socialno-demokr. poslanci podpreds., posl. Pernerstorferja, Jugoslovani podpredsednikom posl. Pogačnika Giobinski in Hruban sta izjavila, da njuni stranki niste še določile kandidatur. Prvi je dostavil, da ostane pri kandidaturi dosedanjega podpredsednika. Na jutranji seji bo starostni predsednik predlagal, naj se zopet izvoli oboje zadnjega zasedanja izvoljeni negodbenega odseka. Razum tega se je sklenilo izvoliti naučni odsek. Načelnikova posamičnih odsekov bodo sestavljena na sličen način, kakor na zadnjem zasedanju. — O

PODLISTEK.

„Poznaš li deželo...?“

Po Hajoti prevela: SONJA SIMČIČ.

„Se ena ura in v morje večnosti izgine zopet eno leto,“ sem vzkliknil, oziraj se na uro. „Ti zadnji trenutki umirajočega leta, so nekako nevarni, bratranec; ti spomini ti čuvajo ob taki priliki na novo, bolečino spomini na zatamnjenost nade. — Da se pa izogneva tej nevarnosti, povej raje kaj, dragi, ali kaj res izrednega, da pri tem zabira na življenja svojega povest!“

Ko sem nehal govoriti, je moj bratranec drignil svojo, že precej osivelo glavo in me gledal smehljaje, menda, ker sem primeril svojo mladost z njegovim burnim življenjem. — Ozrl se je po slabo razsvetljenem salonu in njegov pogled je obstal na tipkah odprtega glasovirja.

„Naj bi ti kaj povedal?“ je dejal tiho. Dobro. Spominil sem se nekega dogodka, ki sem mu bil svedok in ki se je pripetil pred leti ravno na današnji dan, na Silvestrovo. Ta spomin mi je vzbudil pogled na oni odprt glasovir tam in ta spomin: kako tužem za- me!“

„Morda kaj o drbovih?“ sem vprašal, popravljaje svoje mesto na divanu. „O, te poresti poslušam tako rad.“ — „To so stvari, ki si jih vsako drugač tolmachi,“ me je zavrnil bratranec. „Eden jih imenuje otročarije, drugi nadzemske prikazni, dočim tretji

naučnem odseku se odloči na prihodnji konferenci.

Prihodnja seja zbornice, na kateri se izvolijo odseki, bo menda v torek.

Ruski general pri cesarju.

DUNAJ 21. Cesar je danes popoldne v posebni avdienci sprejel v Schönbruncu načelnika generalnega štaba 14. ruskega armadnega zbora v Lublinu, Simeona Fedorova.

Mladoturški izletniki v Budimpešti.

BUDIMPEŠTA 21. Turški gostje so porabili današnji dan, da si ogledajo znamenitosti mesta in več bančnih zavodov. Zvečer priredi mesto Budimpešta banket.

Predsednik francoske republike odstopi?

PARIZ 21. Francoski listi poročajo, da namerava predsednik republike Fallieres radi bolehnosti odstopiti. Nove volitve bodo v štirih mesecih. Na Fallieresovo mesto bo izvoljen bivši preda. Loubet, bivši minister Brisson ali pa general Berteaux.

Iz Perzije.

TEBRIS 21. (Petr. brz. sg.) Poveljnik ruskih čet v Perziji, general Senarski, je danes odstopoval iz Tebrisa.

SRBIJA.

Ministerstvo odstopilo.

BELIGRAD 21. Novakovičovo ministerstvo je odstopilo. Kralj je ostavko kabineta sprejel ter je sestavo kabineta poveril voditelja radikalnih strank Pašću in Ljubi Stojanoviću.

GRŠKA.

ATENA 21. Princ Jurij je brzojavno naznanil ministru vojne mornarice, da odstopi kakor kontreadmiral grške mornarice.

Ogrska kriza.

BUDIMPEŠTA 21. (Ogr. biro). Trgovinski minister Košut se je razgovarjal s predsednikom Justhom in podpredsednikom stranke neodvisnosti Hollo do 1. ure popoldne. Potem je Košut vprejel posl. Pavla Hótyja ter se s njim dle časa posvetoval o položaju. Za Hótyjem je pa vprejel posl. Ivana Tottha. Za sedaj je toliko gotovo, da ne bo konference stranke neodvisnosti, sklicane za jutri. Poročila nekaterih listov, da bo poslanska zbornica sklicana za prihodnji teden, so neresnična.

London 21. Angleška banka je povišala diskont od 4 odstot. na 5 odstot.

Pariz 21. Divizija francoskih vojnih letalij dospe v Napolj še le 26. t. m.

Kdo nori in kdo strelja kozle?!

Gospodje čutijo, da se jim majo tla pod nogami... Ljudstvo pošilja „Edinost“ nazaj... O ustanovitvi Vseslovenske ljudske stranke ni imela vseslovenska „Edinost“ v ponedeljek besede. V torek seveda jo je bilo pred

smatra vse to, za laž. — Evo, svobodno ti je, da si osvoroš eno teh mnenj!“

Utihoil je za hip, ugasnil cigareto in pričel:

Ne spominjam se, da-li sem ti kdaj omenjal svojega prijatelja Štefana.

Teško, ker, kakor rečeno, ta spomin je zelo žalosten. — Kako sem ga ljubil! — Bil je najlepši mož in žena njegova Lucija najkrajnija žena. — Troja mati je poznala oba in rada ti pove, kako je bila občudovana ta držečasta dvojica. Bila sta si zelo podobna, a posebno ulesek njiju očes je bil tako soroden, kakor da sta ena duša.

Ta pogled njiju očes je bil tako nekako poseben; zdelo se je, da seza globokjeje nego pogled drugih, da z neko skrivno močjo privlači k sebi, a pri tem je odsevalo iz teh očij morje bolesti, kakor da bi se neprestano poslavljale od neke druge osebe.

Ne morem ti tega pogleda razložiti boljše; to bi se moralo videti, ako bi bilo kje. — Jaz sem pač mnogo hodil po svetu, a videl sem te oči samo parkrat in sicer na platnu. Nekateri slike, velikih mojstrov, ki predstavljajo idealna bitja, imajo ta pogled. — Moj živimi sem opazil take oči samo pri Štefanu in njegovi Luciji. In res me ni tu verlat ta — recimo: simbol smrti. On je bolehal za neko srčno boleznijo, dočim je nosila ona že pred poroko kal smrtonosne sušice v sebi.

Oba sta bila vneta ljubitelja godbe in ko bi bila hotela potovati po svetu, računala bi le na to, da ju bode občinstvo povad z navdušenjem poslušalo, kakor ju je ta mali krog prijateljev, mej katerimi sta živela. —

nemškimi in hrvaškimi listi sram, pa je hitro poročilo o našem ustanovnem shodu prepisala! Kaj pravijo neki gotovi gospodje k temu, da njihov list take kozle strelja? Stara teta nori — to je vsa. Pravijo, da sploh ne bo več ozdravela...

Vso to kozlarijo morate čitati v „Slovenec“ od minule srede. Njega čitateljem moramo le čestitati na — dobrem želodcu, ki vse to prebavlja brez škode za mehanizem tam gori v glavi.

V torkovi številki je trdil „Slovenec“, da „Edinost“ sploh ni nič poročala o ustanovitvi vseslovenske stranke, naslednjega dne pa trdi zopet, da v ponedeljek ni imela besede, kar naj pomenja, da „Edinost“ kozle strelja!!

Perfidija je že v tem, da „Slovenec“ zamolčuje svojemu občinstvu, da se „Edinost“ tiska ponoči, in da se ponedeljkova številka tiska ponoči od nedelje na ponedeljek, valed česar je lahko umljivo, da nismo imeli še poročila v ponedeljkovi številki.

Druga perfidija je v trditvi, da nas je bilo sram pred hrvaškimi listi in da smo v naglici prepisali poročilo za torkovo številko. Za torkovo številko, ki gre v stroj že ob 3. uri zjutraj in mora biti material izročen do polnoči, smo priredili poročilo že v ponedeljek popoldne, torej ob času, ko se je „Slovenec“ s poročilom še-le tiskal. Kako smo se mogli pri tem sramovati pred hrvaškimi listi in „Slovencem“, govori dejstvo, da v ponedeljek sploh ne dobivamo nobenega hrvaškega lista!!

In če pomenja to „kozle streljati“, ako „Edinost“ ne poroča s telefonsko naglico o prireditvah S. L. S. na Kranjskem, potem je „Slovenec“ ustrelil že legijon kozlov, ker mu ni bilo v navado, da bi točno in pošteno poročal o delovanju političnega vodstva tržaških Slovencev!!

Čudni možje so pri „Slovencu“, ki se gajo v svoji megalomaniji in domišljavosti za tako daleč, da bi hoteli, da morajo tudi oni, ki jih ti gospodje proganjajo se svojim strupom, njim delati stafežo ter jih glorificirati!

Ko smo prečitali to kolobocje v „Slovencu“ smo vsi prestrašeni hiteli v administracijo povpraševati, koliko iztisov nam je te dni „ljudstvo“ že poslalo nazaj in izvedeli smo, da se, odkar smo pisali inkriminirani članek o Ferrerju, ni nikdo odpovedal, pač pa da se je priglasilo deset novih naročnikov. Nečemo pa trditi, da so se ti priglasili radi člankov o Ferrerju.

Iz vsega tega se vidi, kdo nori in kdo strelja kozle; dr. Šusteršič je imel torej popolnoma prav, ko je te dni v kranjskem deželnem zboru slovesno odklanjal odgovornost za to, kar piše „Slovenec“!!

Če „Slovenec“ v svoji zmagovalni strankarski pijanosti misli, da se bi morali veseliti na ustanovitvi vseslovenske ljudske stranke, se moti; če pa misli, da se te stranke bojimo, se moti — še bolj!! Naša stranka, ki je posebljena v političnem društvu in listu „Edinost“, je obstajala davno poprej nego najnovejša „vseslovenska“, je prebila še vse drugačnih bojev, nego nam jih hoče nakloniti „Slovenec“ na škodo slovenske

Toda, kaj je bilo njima do umetniške slave?! Od vsakdanje bede čuvalo jih je, podobno kitajskemu zidu, ogromno bogastvo, tako, da sta lahko živela edino le svoji ljubavi in umetnosti.

Vselej, ko sem bil mej njima, bilo mi je, kakor da sem v kakem modernem zavodu. — Ure in ure sem posedal tam in poslušal njiju godbo, v kateri sta fantazirala, sanjalarila: ona na glasovirju, on na gosli, oba tako lepa, mlada in srečna. — Ta pogled je bil za-me res užitek, saj sta bila oba kakor diven umotvor, poezija.

Žal, da je na svetu takim prikaznim polnočen kratak čas. — Še ni minulo leto po njiju poroki, ko je moral Štefan na jug s svojo bolno, ljubljeno Lucijo. Šla sta v Italijo, od koder se je čez malo vrnil Štefan — sam! — Sam, z znamenjem žalosti za klubom in tako prepaden, blede, da me je v arce pretresal njegov obup, ki je bil neizmerno in top, kakor prepad.

Izogibal se je ljudi, a se tem topleje oklepaj mene. Obiskoval me je večkrat v mestu, toda o svoji izgubi ni govoril nikdar. — Le enkrat se je vzdramil iz te apatije, kar je prouzročila neka beraška „lajna“, igrajoča komad iz opere „Mignon“. „Poznaš li deželo?“ Štefan se je vrgel na divan, tiščal si ušesa in plakal, — ihtel kakor dete.

Poznal sem po priliki uziok tej boli; znal sem, da je Lucija ta naprev rada igrala in da joj je Štefan nekoč ob taki priliki razkril arce.

Večkrat sta pozneje skupno to proizvajala; ali da je temu spominu pridružen še

stvari na tržaškem ozemlju, in njej — t smemo naglašati s ponosom — se je zahvaliti na vseh doseženih uspehih in zmagah na tržaškem ozemlju na narodnem, političnem in gospodarskem polju, katerim uspehom in zmagom se je divil ne le slovenski, ampak tudi ves slovanski svet in slovenski tudi — „Slovenec“, ki je n. pr. še nedavno temu naglašal, da je naša stranka poleg S. L. S. edina resna in delavna slovenska stranka! Saj se menda „Slovenec“ spominja, da je pisal tako v svojih polemikah povodom obstrukcije v državnem zboru.

Človek že res ne ve, ali naj bi smatral resnim list, ki tako brez srama in brez dolednosti uravnava svoje postopanje le radi hipnih efektov in po hipnih strankarskih krizah, tudi če bi pri tem imela iti na kose vsa narodna stvar — in ne vemo, ali se sploh izplača prerokati se s takim listom?!!

Mi pa bomo, kakor doslej tudi odtlej služili skupni narodni stvari brez ozira na to, ali je „Slovenec“ prav ali ne.

Deželnozborske volitve v skupini mest in trgov na Goriškem.

Na vsa najširjih volitvah v skupini slovenskih mest in trgov je zmagal napredni kandidat Andrej Gabršček s 402 glasovi proti klerikalnemu kandidatu Matiji Fabjanu, ki je dobil 258 glasov.

Na lanskih volitvah je dobil Gabršček 451, njegov protikandidat Jonko 287 glasov. Percentualno razmerje je torej letos ostalo isto kakor lani. V posameznih občinah so volilni rezultati lani in letos ti-le:

Občina	Gabršček	Jonko	Fabjan	
	1908	1909	1908	1909
Ajdovščina	29	44	—	—
Bovec	25	32	81	45
Kanal	38	31	58	54
Kobarid	61	64	4	1
Komen	66	51	36	38
Sr. Križ	45	39	43	38
Nabrežina	60	44	3	10
Sežana	35	44	4	9
Tolmin	82	53	58	63

Število volilcev v gorenjih občinah je bilo letos to-le: Ajdovščina 52, Bovec 175, Kanal 113, Kobarid 92, Komen 118, Sv. Križ 122, Nabrežina 78, Sežana 91, Tolmin 170, skupaj 1011 volilcev. Volitve se je torej udeležilo 65%.

V skupini italijanskih mest in trgov so zmagali, v kolikor so smagali kandidatje narodno-liberalne stranke proti kandidatom ljudske stranke, z večino približno 500 glasov. Včeraj do pozne ure smo doznali za sledeče rezultate:

Občina	Lib. stranka	Ljudska stranka
Červinjan	50	8
Gradež	50	32
Gradiška	44	60
Kormin	49	85
Tržič	58	28
Skupaj	251	213

drug, še mnogo žalostnejši, tega nisem znal. — Zsupal mi je to sam, potem, ko se je nekoliko umiril.

Bilo je v oni italijanski vili, kjer je pod cipresami shranil mlad svojo sredo: mesečna noč na — Silvestrovo.

Lucija je igrala dolgo ta naprev; videti je bilo, da se ne more ločiti od glasovirja, kakor da bi slutila nekaj groznega. Čutila se je ta večer bolje in njeni prezorni pratki igrali so z neko slastjo po tipkah miloglasnega instrumenta. Štefan jo je, proni, naj se ne muči. — Nehala je in je položila glavo na njegova prsa, rekla: „Vem, da ne bom nikoli več igrala; toda, čuj Štefan, ako se bom na onem svetu čutila preveč osamljeno, ako bom hrepelena po tebi, tedaj pridem poslednjega leta dan in igrala ti bom ta naprev. — Ako boš hotel iti z mano, mi hoš to znamenje, da si tudi ti žalosten, ker moroš živeti brez mene; ako ne, — pojdem in se ne vrnem nikdar več.“

Na smrt bolni imajo večkrat slične slutnje, ki se uresničujejo, ali nepojmljivo mi je bilo to, da Štefan tako trdno veruje v to fantastično obljubo svoje Lucije. — Nisem se pa hotel pripraviti žnjim radi tega, ampak prepuštil sem času, da ga ozdravi.

Dve leti sta bili minuli in kdor bi bil sodil na videz, mislil bi bil, da je Štefan svojo soprogo pozabil. — Bilo jih je celo takih, ki so ga hoteli na novo ženiti. On ni rekel na to ne „da“, ne „ne“, bil je miren; pečal se je z oskrbo svojih imetij; tu pa tam si je tudi zaigral na gosli.

(Zvršetek pride).

Manika še rezultat mesta Gorica, kjer so baje dosegli liberalni kandidati 400—500 glasov večine nad kandidati ljudske stranke.

Nemški minister-rojak,

dr. Schreiner, je dopisal „Bundu Nemcev“ v Češki 10.000 kron, ki da so mu stavljene na razpolago od „privatne strani“. Minister prosi ob tej priliki Nemce v Češki, naj vtrajajo na svojem delu in on da jim bo prav rad vedno na pomoč.

In treba znati, da omenjeni „Bund“ ni nič drugega, nego deželna organizacija nemškega „Aldeutscher Verband“, ki ima pristno pangermanski program!

Nemškimi ministrom v tej blaženi Avstriji je pač dovoljeno marsikaj!...

Avtonomija za poljsko kraljevstvo.

Vsi Slovani bodo z veseljem pozdravljali vest, da se poljsko vprašanje v Rusiji bliža svojemu srečnemu rešenju. Kakor poroča „Kurjer Polski“ je ruska vlada izgotovila zakoniki načrt za avtonomijo poljskega kraljevstva. Po tem načrtu bodo smeli Poljaki ustanovljati svoje šole, deželni službeni jezik pa bo poljski, samo v onih okrajih, kjer je večina Malorusov ali Litavcev, bo dovoljen tudi maloruski in litavski jezik.

Avtentični tekst zakona o samoupravi je ruski. Volilno pravico bodo imeli meščani, ki so dovršili 25. leto in posedujejo kakšno nepremičnino, ali so najemniki, ki plačujejo: v Varšavi najmanj 360 rubljev letne najemnine, v ostalih mestih pa 60—180 rubljev. Cerkve, ustanove in privilegiranci nimajo volilne pravice. Zene, ki dobe tudi volilno pravico, jo bodo mogle izvrševati po svojih močeh ali sinovih. Židje ne morejo biti izvoljeni za župane, niti njihove namestnike.

Politični urad bo imel pravico pošiljati svojega komisarja v seje avtonomnega zbora.

Češke vestice.

V zimskem semestru 1909.—10. vpisalo se je na češkem vseučilišču v Pragi 3830 slušateljev, med katerimi je 272 — žensk.

— V praške ljudske in meščanske šole vpisalo se je tega leta 21671 čeških in 2153 nemških otrok. — Tako izgleda v resnici praško nemstvo!

Za matični sv. vavčavski milijon nabrali so do 16. t. m. K 110.508.

Češki profesor dr. Julij Stoklasa, ki mu je vlada poverila nalogo, naj prouči poljedelne razmere v Srbiji in naj organizira fakulteto za narodno gospodarstvo na beligradskem vseučilišču, je imel 10. t. m. na vseučilišču v Beogradu predavanje o pomenu poljedelske visokošolske izobrazbe za razvoj evropskih narodov. Dne 12. t. m. je kralj Peter sprejel češkega profesorja v posebni avdienci, na kateri se je kralj zelo zanimal za namene češkega učenjaka glede dela na Srbskem, ter mu je priporočal, naj se resno loti dela, ker je naša dolžnost — je rekel kralj — da na vsak način povzdigamo domače poljedelstvo.

Pismo hrvatskih vseučilištnikov bolgarskemu kralju Ferdinandu.

Kakor doznajemo „Balkanska Tribuna“ iz bolgarskih dvornih krogov, je dobil kralj Ferdinand na dan obletnice proglašenja bolgarske neodvisnosti od dijakov zagrebške univerze podpisano pismo, ki omenja zvezo med proglašenjem neodvisnosti Bolgarije in aneksijo Bosne in Hercegovine. Pismo obsoja vodstvo bolgarske politike, v kolikor je isto v zvezi z Bosno in Hercegovino in se pritožuje proti raznim administrativnim pojavom v Bosni.

List pristavlja, da vsebina omenjenega pisma kralja Ferdinanda ni ravno razveselila.

Hrvatski in slovenski poslanci Istre proti obsodbi „veleizdajalcev“.

Dr. Medaković je prejel naslednje pismo: Trst, 18/10. 1909.

Prešvetli g. predsednik!

Klub hrvatsko-slovenskih poslancev v istrskem deželnem zboru se je sestel danes privikrat po proglašenju obsodbe v veleizdajniškem procesu. Dočim ko od ene strani izraža svoje občudovanje na odločnem vedenju takozvanih veleizdajnikov tokom dolgega procesa ter na požrtvovalni in junaški brambi njihovih braniteljev, izraža z druge strani globoko svojo žalost, ker je toliko čestitih rodoljubov padlo kakor žrtve nesrečnih naših razmer samo zato, ker so goreče ljubili red svoj in domovino svojo. Naj bodo te nedolžne žrtve vašim Hrvatoma in Srbom v spodbudo, da bi še močnejše valjabili mukotrpno našo domovino Hrvatsko ter da bi, goječi medsebojno bratstvo in slovo, delali na to, da nam ta domovina bo čim prej svobodna in srečna!

Vaprejmite izraz našega globokega spoštovanja!

Za odbor:

predsednik Vekoslav Spinčić,
tajnik dr. Ivan Pošćić.

Obsojeni priči — obtožbe. V torek se je vršila pred zagrebškim okrajnim sodiščem razprava proti Šimo Turajliću in Stevanu Daniloviću, ki sta v „veleizdajniškem“ procesu pričala proti obtoženim Srbom iz Cer-

kvenega boka. Tožil ju je učitelj Tanasije Oblaković radi krivega pričanja. Sodnija ju je spoznala krivima in je obsodila prvomnovala na 10 dni, drugega na mesec dni zapora.

Take so bile Accurtijeve „verodostojne“ priče!

Tarabocchia umirovljen?! „Obzor“ javlja, da bo žalostno prosluli predsednik v „veleizdajniškem“ procesu — penzioniran!

Ako je ta vest resnična, bi bila znakom, da so kriminalista Tarabocchia tudi kje višje gori začeli — primerno ceniti!

Stolypin o bodočnosti Rusije.

Ruski minister predsednik Stolypin se je pogovarjal z urednikom Saratovske „Volge“. V tem razgovoru je hvalil delo provincijalnega tiska, ki da je verno ogledalo deželnih razmer. Velikomestno novinarstvo se bolj zanima za visoko politiko in neopravičeno postaja pesimistično glede domačih razmer. Ruska vlada se je oprijela težavnega, ali nujnega dela: da ustvari meščanstvo, male posestnike in svobodne kmete. Revolucija dela narobe. Ona hoče poprej ustvariti meščansko zavest, a pravih meščanov nima! Ojačanje nižjih ljudskih slojev — to bo temelj, na katerem bo alonela jakost Rusije. Ko bodo zdrave in jakе žile države, tedaj bo tudi beseda ruske države nasproti Evropi in vsemu svetu popolnoma drugače svenela. Edino in na medsebojnem zaupanju osnovano delo — to je prava beseda vseh dobrih Rusov. Dajte Rušiji dvajset let mirnega življenja in ne boste je poznali več.

Položaj v Španiji po vselitvi Ferrerja.

Ministri v strahu za svoje življenje. Kralj potr. Ministerstvo odstopilo.

„Daily Chronicle“ objavlja sledečo brzojavko svojega madridskega dopisnika: Odkar prihajajo iz vsega sveta izjave simpatij za Ferrerja, se kaže na kralju globoka potrtost. Noči prebdeva brez spanja, ter se brani prejemati zadostno hrane. Dasi vlada v Madridu popoln mir in hoče videti vlada v tem dokaz, da večina naroda odobrava usmritev Ferrerja, vedo vendar dobro poučeni krogi, da se pripravljajo anarhija z vsami sredstvi za maščevanje smrti Ferrerja. Ministri dobivajo vsak dan številno pismo, v katerih se jim grozi s smrtjo; upajo se na ceste le v spremstvu tajnih policistov. Kralj sploh ne zapušta več palače. Brzojavke se strogo cenzurirajo. Posebno je kritični položaj v Barceloni. Tam se sme komaj spregovoriti besedo Ferrer, ako se neče biti aretirano. Incenzivskih časopisov sploh ne puščajo preko meje. Mnoge osebe, pri katerih so v Barceloni našli pisma Ferrerja, so bile aretirane.

Padec ministertva Maura.

Madrid, 21. — Vojne odredbe nadaljujejo. Kakor se javlja, sta dali Francija in Anglija jasno razumeti, da bi bilo potrebno, da se Maurov kabinet odpusti.

General Weyler je izjavil: Vlada, v kateri mora imeti predsednik 100 mož telesne stražne in minister notranjih stvari tako od 80 mož, je postala nemožna.

Madrid, 21. — Vse brzojavke iz inozemstva, ki so javljale o izjavah v prilogi Ferrerja, so bile inhibirane, istotako vsi inozemski časopisi zadnjih dni zaplenjeni.

MADRID 21. Ministerstvo Maurovo je odstopilo.

MADRID 21. Maura je nasproti kralju motiviral odstop ministertva s kategoričnimi izjavami, ki so jih podali liberalci in demokrati v zbornici, češ, da posežejo po vseh sredstvih, da priključijo ministertvo na odstop. Potem ko je Moret izjavil, da so pretrgani vsi odnosi med vlado ter liberalci in demokrati, ki bi celo preprečili razpravo nujnih vprašanj je Maura smatral za umestno, da se umakne. Kralj se je potem posvetoval z Moretom in predsednikom zbornice in se neta.

Španska justica.

Pariz, 21. — Dopisnik „Journals“ je dobil dovoljenje, da sme prisostovati neki kazenski razpravi vojne sodnje v Barceloni. Šlo se je za dva moža, ki sta pri demonstracijah bežala, a sta bila ujeta. Pri enem teh dveh so našli po pričevanju nekoga policista, revolver. Pri drugem sploh niti tega niso našli. Prvi je trdil, da sploh ni nikdar posedoval revolverja; isto so potrdili tudi njegovi znanci in sorodniki. Drugi se je baje umešaval v uradno poslovanje, ko so hoteli prvega aretirati.

Državnega pravdnika namestujoči častnik je predlagal za oba dosmrtno ječo. Uradna branitelj, dva mlada poročnika, sta zahtevala oproščenje, ali pa vsaj ne odsodbo v dosmrtno ječo. Sodni dvor je izrekel obsodbo v dosmrtno ječo. Obtožena ta bila sicer prisotna na razpravi, a govoriti nista smela.

Vsa razprava je trajala 53 minut.

Dopisnik „Journals“ dostavlja: Prepričan sem, da se je vršilo tu vse po zakonu, a vendar se nam sde ti zakoni nekam čudni.

Dnevne vesti.

Odlikovanje. Naša rojaka gosp. Josip Dekleva, c. i. kr. stotnik pri 5. topniškem polku in g. Otokar Maly, stotnik-sodnik v Trstu sta odlikovana s kolajno za zasluge.

Volilne liste za III. državnozborni volilni okraj so neverjetno pomanjkljive, izpuščeni so taki volilci, ki so bili v njih še za volitve l. 1907. in za letošnje občinske volitve, in pri katerih se ni uresničilo nič, kar bi jim jemalo volilno pravico v omejenem okraju.

Kako je to razlagati? Če se upošteva, da je državnozborna volilna reforma uvedla med drugim tudi neko kontinuiteto volilnih list: po končanem volitvah liste namreč ne izgubljajo pomena za prihodnost, kajti zakon predpisuje, da se morajo koncem vsakega leta izlagati na ogled, zato da se ohranijo nekako v tekočem: če se to upošteva, potem se začetkom označena pomanjkljivost volilnih list povespenja kar v gorostanost. Ali naj bo to vseh uredbe namenjene ohranjanju kontinuitete volilnih list, da izginjajo iz njih — ne ve se kako — še oni, ki jim je prej bila priznana volilna pravica?!

Kaj misli ukreniti Namestništvo? Prečo opisane pomanjkljivosti volilnih list ne zamore preiti na dnevni red s komornim izgovorom, da je volilec slobodno potom reklamacij izpolniti, da se nedostatkni odpravijo. Tu ne gre za pojedine pomote, ampak za pomanjkljivost v celoti: ali naj bo to zakonita volilna lista, kjer so dosežani volilci brez nobenega tehtnega razloga kar križem izpuščeni?

Za sedaj še enkrat, v poslednji uri, pozivljamo volilce III. okraja (Stara mitnica in Kjadin), naj takoj pregledajo volilno listo (v pisarnicah gg. dr. Gregorina in dr. Slavica — ul. Galati 18, in dr. Wilfana — Corso 37, ter v Trž. bralnem in podpornem društvu — ul. Stadion 19), da se prepričajo, ali so vpisani oni in drugi jim znani volilci. Ako niso, je takoj vložiti reklamacijo; vsak naš advokat pojde pri tem rad na roko, volilec naj le pripravi potrebne dokumente v dokaz volilne svoje pravice.

Rok za reklamacije isteče pojutrišnjem, dne 24. t. m.

Manjšinske šole. — Prejeli smo: Poročili v „Edinosti“ o govoru prof. dr. Drtine na Dunaju je treba nekoliko spopolniti. Prof. dr. Drtina je bil menda slabo poučen, ko je na Dunaju izjavil, da je država v Galiciji, v Trstu, Puli, Gorici, Zadru in Trentinu ustanovila „šole za manjšine, za nemške manjšine“, kajti vse te pri nas jako znane „cesarske“ šole (v Gorici) je izlasti vladnika (?) posebno „cesarska“) so prav navadni šulferajnski zavodi v državni upravi; vse imajo namen, da razširjajo nemstvo. To jih ravno razlikuje od manjšinskih šol. Kajti manjšinske šole bi imele nalogo, da čuvajo in ohranjajo narodne manjšine med tujim prebivalstvom. — Saj menda vendar nihče ne bo trdil, da je šola, ki je leta 1908/9 med 790 učenci (c. kr. deška šola Piarza Lipsa v Trstu) štela 316 Lihov in 197 Slovanov ter le 211 Nemcev, šola za — nemško manjšino! Če bi bilo to res, potem bi imela le 211 učencev ne pa 790. To torej ni šola za čuvanje in ohranjanje nemške manjšine v Trstu, ampak to je zavod za razširjanje nemštva. Ravno tako je razmerje na c. kr. šoli v ulici Fontana.

Tam je bilo 1908/9 skupno 1284 otrok in sicer: 439 Lihov, 358 Slovencev, 23 drugih Slovanov in 463 Nemcev. Po odstotkih je bilo po temtaku v eni 26 odstot., v drugi pa 36 odstot. Nemcev, povprečno torej niti tretjina otrok na teh šolah ni nemška, kar pač ni znak manjšinske šole. — Čuditi se pa moramo tržaškim hipernacionalnim laškim deželnim poslancem, da jim ni prišlo na misel, da bi predložili in sklenili v tržaškem deželnem zboru laško lex Kolisko-Axmann!

Ali gospoda Mrach in consortes niso imeli poguma nastopiti proti Nemcem in — germanizaciji vladi, kakor faktično nastopajo proti Slovincem z večnim odrekanjem slov. šol v Trstu? Ali so se hlačice tresle? Oj ti hinavci!

Na naslov finančnega ravnateljstva v Trstu. Prejeli smo s Krasa: Potrpežljivost kraških prebivalcev, ki imajo posla s finančnim kontrolnim vodstvom na Opčinah, gre h kraju. Kdaj ukrene vendar finančno ravnateljstvo, da dobimo na Opčine komisarja, ki bo več tudi našemu jeziku?! Kakor znano je užitinski davek po vsem Krasu pod erarično režijo in se itak že od strani finančnih organov dovolj strogo postopa s prebivalstvom. Vrh vsega pa nas komisar na Opčinah pita še z blaženo nemščino, ali pa italijanščino. Krasčevci ne umejemo njegovega jezika in ga tudi nečemo umeti, ko imamo posla z ljudmi, ki so dolžni poznati naš jezik. Tu smo na slovenskih tleh, tu ostanemo in zahtevamo, da državni organi občujejo z nami v našem jeziku! Odločno protestujemo proti temu, da nam finančno ravnateljstvo pošilja za pregledovalca človeka, ki ne zna z nami govoriti.

Da pa ne bo komu krivice, mora se priznati, da finančni organi v Sežani — niso taki, marveč poslujejo s strankami v slovenskem jeziku in — uljudno.

Tečaj za hrvatski jezik. Prosim vse one gospe in gospode, ki nameravajo zahajati v hrvatski tečaj „Ruskega kruška“, naj mi se blagovole oglašajo pisмено ali ustmeno, da bi pravočasno mogli določiti učne ure. Pouk začne prvimi prihodnjega novembra. J. Jedlowski, kavana „Balkan“ — Trst.

In zopet nova zvezda. Naši tržaški „zvezdoznanci“, ali bolj učeno rečeno; astronomi, so postali zadnje čase precej slavni. Sleherni teden razkrivajo po eno, dve in tudi več novih zvezd! Minuli teden sta dve zvezdi zatonuli (menda za vselej!), a odkrili so drugi dne, katerih ena (in to precej velika) žari menda še danes na — Rossetijevem spomeniku!! C. kr. in častna straža v kavarni Milano imati težko službo, da varujeta „zvezdarno“, ki tako salamensko nagaja! Svoječasnno je to nedolžno peterozarnico stražil mestni redar. Pozneje je to službo vršilo c. kr. redarstvo, ki je zadnje čase pomnoženo z nadebudno iredentovsko mladino. Ker pa vkljub pomnoženim stražam italijanska zvezdica le izginja, predlagajo laška glasila, naj magistrat postavi v „službo zvezde“ zopet mestne stražarje! Ta šala pa nehaje biti šala, ako pomislimo, da straženje ene par novičev vredne zvezde — zahteva na leto nad 10.000 kron!! Računati treba štiri redarje, ki se menjajo vsake 4 ure, a v zimskem času ne bo nikdo mogel pretrpeti 4 ure. Trebalo bo redarje pomnožiti in bomo plačevali 10 do 15 tisoč kron na leto za to — neučeno! Labe že luna trka, bati se je, da bo zvezda trkala njih in nav!

Za Ciril-Metodov obrambni sklad so se zopet priglasili: 423. Železniški uradniki državne železnice ob Soči; 424. Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda, možka v Gornjem gradu; 425. Dr. Karl Grossmann, odvetnik v Ljutomeru; 426. Franjo Lesjak, uradnik „Hrvatske zemaljske banke“ v Osijeku; 427. Ivan Veras, glavni zastopnik „Slavije“ v Mariboru.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznanja, da jo imela v času od 1. januarja do inki. 20. oktobra t. l. sledeči promet i. s. dohodki (redni in izredni) . K 132.838'52 izdatki (redni in izredni) . K 135.382'82

torej je primanjkljaja letos to je do 20. oktobra 1909 . K 2544'30 ki se je pokrili iz prebitka iz leta 1908. — Družba je torej letos več izdala, kakor prejela!

Naj bi slavno občinstvo marljivo delovalo v prid družbe da bo mogla vztrajati zahtevam! Pomili naj vsakdo: Kar žrtvujemo družbi sv. Cirila in Metoda, prinese ogromne obresti slovenskemu narodu!

Shod žel. uradnikov in vslužbencev, ki se je vršil v torek v „Sokolovi“ dvorani, je vspel naravnost krasno. Zbralo se je bilo krog 300 slovenskih železničarjev. Shod je otvoril podpreds. „D. j. ž. u.“ g. Škof, ki je s toplimi besedami pozdravil posebno člene „Zveze jugoslov. železničarjev“, katere nastopa prvič v skupnem delu s društvom jugoslov. žel. uradnikov.

Predsednikom je bil dovoljen g. Škof, podpreds. g. Hochmüller, za zapisničarja pa gg. Dolinar in Škorjanc.

Pri prvi točki je povedal predsednik, da je žel. ministertvo pred par dnevi javno in slovesno izjavilo, da ne namerava odvzeti železničarjem voznih ugodnosti, valed česar odpada ta točka.

K drugi točki je g. Hochmüller naslikal s krasnimi besedami stanovanjsko mizerijo tržaških železničarjev. Govorilo je še več govornikov — na to pa je bila vsprejeta krepka resolucija, v kateri zahtevajo zborovalci 20% dun. stanarine kakor stanarinsko doklado za Trst, za dlnarje pa 50 stot. draginske doklade na dan.

Shod se je vršil gladko in točno, debata je bila strogo stvarna — tako, da lahko rečemo: prvi skupni nastop jugoslov. žel. uradništva in valuzbenstva je vspel krasno.

Želimo veliko vsepehov.

Novi most čez veliki kanal. Kakor znano, se vrši največji del tržaškega prometa preko velikega kanala, in to posebno preko „zele-nega mostu“. A tu je imel gotovo že marsikdo priliko, da je opazoval, kako „zele-ni most“ danes absolutno ne zadošča več zahtevam tržaškega prometa. To je končno uvidela tudi pomorska vlada, ki je zgradila ob koncu podaljšanje velikega kanala 9 mtr širok most na škripih. Ta most je namenjen za železniški in cestni promet; poleg tega je na vsaki strani mostu 1,25 mtr. široka pot za pešce.

Most je napravljen tako, da se ga takrat, ko treba spuščati v kanal kako ladjo, lahko zasuje v 5 minutah s pomočjo električnega motorja. Oprniti se da most v 2 minutah 40 sekundah.

Most je zgradila tovarna strojev, delniška družba v Andritzu. Most bo te dni odprt prometu.

Družba na južnem kololetu. V varedo dne 27. oktobra t. l. ob 10 u. predpoludne se vrši v skladišču za odlašanje blaga štev. II v 2. nadstropju javna dražba nedrigajenega blaga. Predmeti ki se imajo prodati, se prisojijo tistim, ki ponudijo največ, položijo takoj zdradžno in odpeljejo blago takoj. Seznan teh predmetov je pribit v vestibulu osebnega kolodvora. Pod vzklicno ceno se blago ne odda.

Odsek za javna ljudska predavanja — javlja, da se bo vršilo prihodnje predavanje v torek 26. t. m. v sokolovi dvorani ob oumi uri zvečer, tako da bodo prišle tudi skriptkonove projekcije do popolne veljave. — Predavanje je namenjeno v prvi vrsti našemu delarstvu, zato se bo takrat znižala vstopnina na 10 vin. Vse nadaljne podrobnosti slede v prih. štev. „Edinosti“ ter na posebnih letakih.

Daljni potres. Na c. kr. pomorskem observatoriju so v predminoli noči zabeležili potresni instrumenti daljni potres, katerega ognjišče cenijo v dalj. 5000 km. Začetek ob 12 uri 49' 59" po noči, maksimum 15 mm ob 1 uri 30' 46" konec ob 2 uri 39, po noči. — Ta daljni potres so zabeležili tudi potresni aparati c. kr. centralnega zavoda za meteorologijo in geodinamiko na Dunaju.

Obisk turških gostov. Na inicijativno trgovske in obrtne komore v Trstu se je včeraj konstituiral odbor za sprejem turških gostov. Odseku pripadajo med drugim namestnik in tržaški župan. Prihod gostov se bo vršil dne 7. novembra ob 11. uri zvečer na kolodvoru. V ponedeljek dne 8. si gostje ogledajo vse znamenitosti tržaške. Ob 1. uri bo diner, prirejen od sprejemnega odbora, zvečer bo rout pri namestniku. Dne 9. ob 8. uri se gostje odpeljejo s parnikom „Princ Hohenlohe“ preko Pulja na Reko.

Tržaška mala kronika.

Uzmivci v kletki. Težak Just Ferluga, stanujoč na Greti št. 40, je predinočjem ob 3 in četrt uri sedel na stol pred kavarno „Flora“, nagnil glavo na mizo in se vedel, kakor da bi spal. Ni dolgo minolo, ko se mu je približal nek mož, ki je prisedel poleg njega in začel brskati po njegovih žepih. Ferluga je bil nekoliko časa miren, potem pa je naenkrat planil proti lopovu in mu pripopal silno zasušico. Interventiral je redar, ki je tata aretiral; isti je 19 letni težak Just Teriz iz Trsta.

Poškodoval si oko. 30-letnemu kotlarju Avtoru Miloku, valuzbenemu v ladijedelnici sv. Marka in stanujočemu v Skednju, je včeraj popoldne odletel kosček železa v oko in se vanj zaril. Milok je moral v bolnišnico.

Radi sume na tatvini. Predinočjem ob 12 in pol je bila v kavarni „Evropa Felice“ na zahtevo mornarja Petra Klinačič, aretirana prostitutka Emilija Knežević, ker mu je baje vkradla nekoliko perila.

Keledar in vreme. — Danes: Kordula der. Jutri: Severin op.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 23° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Večinoma jasno. Semterja megleno. Zmerni vetrovi. Zmerna vročina. V začetku lepo, potem motno.

Porotno sodišče.

Radi razžaljenja časti potom tiska.

Za časa zadnjih deželnozborskih volitev je poročal „Lavoratore“, da je bil Viktor Cuttin, urednik „Code del diavolo“ aretiran, ker so našli pri njem več volilnih izkaznic. Dotična notica je obsegala tudi nekatere druge opazke na račun Cuttina, ki se je zbog tega čutil užaljenega, ter je uložil tožbo proti „Lavoratoru“. Ker je prevzel glavni urednik Lanza vso odgovornost nase, je bila obtožba, ki je bila prvotno naprejena tudi proti uredniku Josipu Pessilli-ju in odgovornemu uredniku Karol Bolle-tu, omejena le na glavnega urednika Angiolo Lanza.

Obravnava je predsedoval podpredsednik dež. sodnije Perišič. Obtoženec ni imenoval nikakega zagovornika, zato mu je bil imenovan (ex-off) zagovornik v osebi dr. Lamosa.

Na vprašanje predsednika, če je bil kaznovan, je odgovoril obtoženec, da tukaj še ne, pač pa v naslednem kraljestvu, in sicer radi hajske na sovrastvo med razredi na 2 meseca, radi dvoboja za tri dni zapora in radi prestopka lova na 60 lir denarne globe. Pri „Lavoratoru“ ima kakor glavni urednik 320 K mesečne plače.

Izjavil je, da prevzame on odgovornost za celo vsebino inkriminirane notice.

Na vprašanje, če je sestavil inkriminirano notico on, ni hotel odgovoriti, a pristavil je, da naj smatrajo, da jo je pisal on.

Rekel je, da nima zagovornika. Ex-offo zagovornika obžaluje, ker bo moral zagovarjati obtoženca, ki se ne misli razbremenjati. Ni vzel zagovornika, ker mu se Cuttin ne vidi toliko vreden.

Predlagal je, naj se zahteva informacije od policijskega inspektorata, ki potrdi, da je bil Cuttin res aretiran. Predlagal je poleg tega, da se zasliši nekoga Zanino, ki je zaposlen v tehničnem zavodu kot pričo, ki dokáže resnico onega, kar se je trdilo v omenjeni notici.

Cuttin je ugovarjal, češ, da bi se dobilo lahko na stotine takih prič, ki bi bile pripravi pravičati vse proti njemu.

Konečno je sodni dvor sklenil zahtevati od redarstvenega ravnatelja tozadavne spise in v ta namen preložil obravnavo na prihodnje porotno zasedanje.

Naše gledališče.

Na sološno željo se v nedeljo popoldne ob 5. uri vdrugič vprizori krasna bajka

„Pepelka“

ki je po zaslugi nemorne režiserke gospe Danilove bila tako krasno inscenirana, da je ob premijeri dosegla naravnost sijajen uspeh. Opozorjamo občinstvo, da se „Pepelka“ za sedaj gotovo ne ponovi več; naj torej vsak uporabi to priliko za prelepo in plemenito zabavo sebi in naši nežni slovenski deci. Na to predstavo opozorjamo zlati okoli-

čansko občinstvo, ki se lahko že ob 8. uri povrne domov.

Tržaška gledališča.

POLITEAMA ROSSETTI. — Z enakim uspehom, kakor prejšnje večere, ponovila se je tudi sinoči Puccinijeva opera „Madame Butterfly“.

Jutri ima z isto opero tenor Pintucci svoj častni večer.

Društvene vesti.

Odbor slavjanske čitalnice vabi vse gospode odbornike, kakor tudi vse člene pomožnega odbora, da se polnoštevilno vdeležijo važne odborove seje, ki se vrši danes dne 22. t. l. ob 8 in pol zvečer v društvenih prostorih.

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu — priredi v nedeljo dne 24. t. m. pešizlet na Prosek. Zbirališče pred „Narodnim domom“. Odhod točno ob 2 uri popoldne. Koraka se po stari cesti na Opčine do obeliska in od tu po Napoleonovi cesti. Odhod iz Proseka okoli 7. ure zvečer čez Kontovelj in Barkovlje. Na zdar!

Občni zbor podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju se bo vršil v soboto dne 6. novembra t. l. ob 7. uri zvečer v hotelu „Kaiserin Elisabeth“ I. Weiburggasse z naslednjim vopredom: Poročilo tajnikovo in blagajnikovo, poročilo preglednikov, volitve in slučajnosti. — Odbor.

Dijaške plesne vaje se prično prihodnjo nedeljo dne 24. t. m. in se bodo redno vršile vsako nedeljo od 10—12 dop. v popolnoma prenovljeni dvorani „Trgovsko-izobr. društva“ v ulici S. Francesco d'Assisi 2 I. n. Gospicam je vstop dovoljen le proti izkazu legitimacije. Vstopnina za gospodične 30 vin., za gospode 50 vin. Gardereba prosta!

Plesni odsek.

Telovadno društvo TRŽAŠKI SOKOL

v Trstu

Velecenjenim plesalkam in plesalcem se naznanja, da odpade sobotna plesna vaja, ker priredi istega večera bratsko društvo „Čitalnica“ svoj I. družinski večer, na katerem sodelujejo tudi člani sokolskega pevkega zbora in katerega odeložiti se, so povabljeni vsi bratje Sokoli in sestre Sokolice. — Prihodnja plesna vaja se vrši v soboto dne 30. t. m. — Na zdar! — Veselični odsek.

Pevsko društvo „Zarja“ v Rojanu vprizori v ponedeljek dne 1. novembra (dan Vseh svetih) žaloigro „Mlinar in njegova hči“ v petih dejanjih. Predstava bo v dvorani „Konsumnega društva v Rojanu“.

V nedeljo dne 12. decembra t. l. bo pa veliki koncert.

Vopred in drugo se objavi pravočasno. Toliko naznanje slavnemu občinstvu.

V soboto dne 30. t. m. se bo vršil redni občni zbor v dvorani „Konsumnega društva“ v Rojanu. Začetek ob 8 uri zvečer. Po dokončanem občnem zboru predaval bo gospod Emil Adamič, pevovodja društva, „O moderni glasbi“.

Nar. delav. organizacija

„Zveza jugoslovanskih železničarjev“ vabi vse slovenske železničarje na ustanovni občni zbor, ki se bo vršil prihodnjo nedeljo, dne 24. t. m. ob 3. uri popol. v Rojanu gostilna (Konsumno društvo).

Nocoj, dne 22 t. m. ob 7. in pol uri zvečer vsi v „Narodni dom“ na II. redni občni zbor N. D. O.

V Šklednju se vrši v soboto dne 23. t. m. ob 8. uri zvečer ustanovni občni zbor krajevne podružnice N. D. O. v Šklednju. Kraj: „Gospodarsko društvo“ v Šklednju.

Darovi.

— Za moško podruž. dr. sv. C. in Met. je nabral učenec Žižmond Jos. na veselici v Rojanu 3 K.

Pri „Tirolcu“ S. M. M. zg. se je v naradniku nabralo 16 K 27 v. tudi za moško podruž.

Povodom odhoda g. Komeca s Proseka se je nabralo ob njega slovesu v prijat.

Dobar kavni pridatek — dober zvrotek. — Ako nam zajtrkovalna kava ne diši, menimo, da moramo takoj trgovca obdolžiti, da nam je dobavil slabo zrnat kavo. Ta slučaj pripeti se pa le redkokdaj; največkrat gre za uporabo manj dobrega kavinega pridata in zatoraj je potrebno, da se tudi na izbero kavinega pridata obrača največjo pozornost. Ravno najboljšje je zadosti dobro za naš in naših domačih želodec. Med kavnimi pridatki zasluži „pravi Franek“ s kavnim mlinčkom iz zagrebške tovarne našo najtoplejšo priporočilo.

Zagrebska tovarna, tvrdke Henrik Francka sinov, v vsakem oziru novodobno urejena,

izdeluje svoje proizvode izključno le iz najboljših sirovin.

V Vaš prid bode, bodete li pri nakupovanju dajali prednost temu izvrstnemu proizvodu

pravemu: Franckovem: kavnem pridatku z mlinčkom,

iz zagrebške tovarne.

al. Zaga v. Y. 1902, 5: 9 L. V.

VELIKI DOHODI ZA JESEN. IN ZIMSKO SEZONO GIUSEPPE SPECHAR

TRST, ulica S. Caterina šte. 9 — Piazza Nuova

je bogato založena z veliko izbero zadnjih novosti za zimsko sezono po jako zmernih cenah. — SPECIJALITETA PRAVEGA ANGLEŠKEGA BLAGA. Izbera srajc, ovratnikov, ovratnic, zavestnic itd. — Na željo se pošiljajo uzorci.

Pohišstvo solidno in elegantno po zmernih cenah Rafaele Italia

TRST — Via Maloanton

Mnenje gospoda zdravstvenega svetnika in zdravilišnega zdravnika

Dr. E. plem. HERTZKA

v Karlovih varih

Gosp. J. SERRAVALLO

Trst.

Že več let rabim z dobrim uspehom Vaše — Železnato Kina-Vino Serravallo (Vino di China Ferruginoso Serravallo) ne samo v praksi, ampak tudi v družini. Isto je izvrstno krepilno sredstvo, tako, da je morem z mirno vestjo priporočati v slučajih malokrvnosti in v vseh boleznih te vrste.

KARLOVI VARI, 20. februarja 1906.

Dr. E. plem. Hertzka.

Mlinsko podjetje na deželi sprejme

kontorista

(knjigovodja in stenograf) z lepo pisavo, ter popolnoma tudi nemškega jezika zmožnega. Ustop lahko takoj.

Lasnorodni pisani curriculum vitae z pridanimi prepisi spriceval ter plačilne zahteve naj se pošljejo pod št. „1845 MI“ na Inzeratni oddelek „EDINOSTI“.

NOVI DOHODI. V dobroznani prodajalnici oblek

Alla città di Trieste, Trst

ul. G. Carducci 40 (prej Torrente)

Velika izbora moških oblek od K 14 do 44, deških od K 9 do 28. — Obleke za otroke od 3 do 10 let od K 2 do 16. Zaloga tu in inozemskega blaga za obleke po meri, ki se izvršujejo v lastni delalnici. Specijaliteta hlač, jop in srajc za delavce, po neverjetno nizkih cenah.

„Alla città di Trieste“ Trst, ul. G. Carducci 40 (prej Torrente)

Cement - Portland

„SALONA“

Družbe „SPALATO“

Anonimno deln. društvo cementa Portland SALONA.

Letni proizvod: 10.000 vagon.

IZKLJUČNI ZASTOPNIK

Leopold Feiner, Trst

:: Pisarna :: Zaloga Cementa
ul. Carradori 16 Riva Grumula 2
Telefon 605. Telefon 23-30

NOVO POGREBNO PODJETJE H. STIBIEL in drug

so je preselilo na

z bogato opremo zavsakovrstni pogreb. in prodajal-

nico mrtvaških predmetov in vsakovrstnih vencev iz umetnih cvetlic perle, porcelana. — Velika zaloga

voščenih sveč

Prodaja na debelo in drobno.

teljski družbi v gostilni Dolenc na Proseku K 12.20 v. za družbo sv. Cir. in Met. Naš Drago! Iz srca Ti kličemo tem potom: Da bil bi srečen v novem domovanju. Gromovit „Živio“ v pozdrav!

Denar brani tajnik podružnice. Vrhovni klub.

Akad. fer. društvu Balkan so doposlali za „Družbo Sv. Cirila in Metoda“, „Dijaksko podp. društvo v Trstu“ in za ljudske knjižnice vzdrževane po omenjenem društvu:

Emilija Petrovič, Roza Flere, Karol Delneri, Josip Pirjevec, Ivan Košta, Janko Košta, Marija Strnad po 56 vin.

Ista pola samo za „Družbo sv. Cir. in Metoda“: Anton Berginec, Franc Štolfa, Zupan, Alojz Vesel po 2 K; Franc Macarol, Andrej Kovačič, pismošča, Franc Bezek, M. Mislej po 1 K; Karolina Bizjak, Alojz Rože po 50 vin; Josip Keber, Andrej Hribar, Uršula Kodrič po 40 vin., Andrej 20 vin.

V spomin XX. sept. so poslali akad. fer. dr. „Balkan“ za „Družbo sv. C. in M.“ „Dijaksko podp. dr. v Trstu“ in za ljudske knjižnice vzdrževane po omenjenem društvu.

Pola 22 (gospod Franjo Vendramin, nadučitelj Dutovič za vse tri namene:

Franjo Vendramin, Franc Toros, Skopelc Fani Živec po 2 K; Mimi Manzoni, Antonija Bonča po 1 K; Turk Ivan, Cvrček Venceslav po 60 vin., Zlebnik Ernest 50 vin., Same za „Družbo sv. Cir. in Met. Leopold Sircs 2 K.

Pola 98 (gospa Biček) Jakob Bole 1 K. Pola 316 (Ivan Marija Čok) za vse tri namene:

Furlani Janko 5 K, Josipina Čok 1 K, Andrej Kuret 20 vin., za „dij. podp. društvo v Trstu Furlani Janko 5 K.

(Pride še.)

Vesti iz Goriške.

Goriško vodovodno prašanje, ki se vleče že nad 30 let in ki je požrlo goriškemu mestu na sto in stotisoče, končno dozoreva k svoji rešitvi, in ako bodo goriški magistratovec možje za to, se tudi v kratkem lahko izvrši.

Prebivalstvo goriškega mesta si menda želi vode in Hublja in kakor trdijo strčkovnjaki, bi bil ta projekt najprikladnejši in razmeroma najcenejši.

Zato pa je bila dne 7. julija t. l. zopet komisijonela razprava na licu mesta pod vodstvom postojanskega glavarja Schitnika v svrhu, da se zaslišijo razni interesente glede odškodnine radi odvzete vode.

Ker pa so bili načrti še nepopolni, in ker so nastale difference glede zahtevkov, naročila je komisija izvedencem, da natančneje proučijo odškodninske zahteve ter ustvarijo podlago, na kateri se bodo vršile poravnave med goriško mestno občino in interese.

Ta aparat je dovršen, in dne 18. t. m. se je nadaljevala komisijaka razprava, kjer so povabljeni interesenti (18 po številu) v nemalo svoje začudenje izvedeli, da po izreku tehnikov večini prizadehli interesentov ne pristojajo prav nikakoli odškodnina in le dvema ali tremo so priznali prav bagatelno svoto skupno K 25.000. Umevno je, da se nihče interesentov ni mogel zadovoljiti s takimi ponudki ter so z ogorčenjem prijavili svoje proteste.

Očividno je bilo, kako hočejo laški magistratovci in njih nemški pomagači nasamaričiti slovenske interese za njih nadstoletne pravice!

Hubelj je krasna vodna moč z nad 1500 konj. konjskih sil, ki je do danes le deloma uporabljena po industriji in ki daje občinam, deželni in državi lepah dohodkov.

Po namerovani napravi bi izgubil Hubelj nad polovico svoje prave vrednosti in posredao bi bili na izgubi tudi interesantje, občine, dežela in država; pridobili bi pa bili goriški mestni prebivalci prav dobre vode! Zato je pa postopanje postojanskega glavarja, kakor predsednika komisije, in vladnega zastopnika napravila na interese tako čuden utis. — Vsi interesenti, kakor tudi občinstvo ob Hublju privoščajo goriškim občanom dobre vode, saj so se v principu že izrekli za to; vendar pa priporočajo gospodom Goričanom malo več kulantnosti sicer se bodo morali za dolgo zadovoljevati s Sočino vodo!

Novo društvo, C. kr. namestništvo je vzel na znanje pravila novega društva: „Tolovadno društvo Sokol“ v Deskleh, pol. okr. Gorica.

Vesti iz Istre.

Otvoritev „Cesarja Frana Jožefa I. jubilejne šole v Trstah“. V mareški občini, na kraju Kopršćine, dozdev kolikor toliko zaprti znanjem svetu in bolj znana v duhovniških krogih nego drugod radi težavnosti službovanja, se je vas Truške začela v zadnjem odpirati svetu in prosveti ter izgubljati značaj istrske tužnosti. Letos se je z delom občanov in z državo podporo iz sredstev za lažjanje bede uravnala cesta; na kulturnem polju deluje pred leti ustanovljeno pevsko društvo „Straža“, v tem letu pa se je postavil temelj narodni izobrazbi s tem, da se je zgradilo poslopje za dvorazredno ljudsko šolo.

S požrtvovalnostjo občanov — poslopje stane svojih 35.000 Kron — in z državno podporo 4000 Kron je sezidana čisto moderna šola, ki bo s svojo lepo lego in ličnostjo dajala vsemu kraju svoje obilježje. Umevno je torej da se je dan otvoritve praznil kakor domač naroden praznik. Po dovr-

šenem cerkvenem obredu je bilo več otvoritvenih govorov; med temi je omeniti zlasti govor okr. glavarja Polleya in okr. šolskega nadzornika Dominka, ki sta s svojo navzočnostjo povzdignila slavnost ter ostala dlje časa me nam, istotako tudi govor dež. poslanca Jojipa Valentiča, ki ima zaslug tudi za prireditel samo.

Deželni poslanec Valentič, ki je v tem mesecu že s svojim zaupnim sestankom v Marezigah dokazal, da so mu pri srcu potrebe našega dozdaj zapostavljanega ljudstva, je porabil tudi to priliko, da se je nekoliko več razgovoril z nami; in tako se je zgodilo, da se je večer tega dne razvil, rekli bi, v njegov večer, — Svirala je godba iz Marezig.

Občasi iz Truških in njih župan Metej Kocjančič pa naj bodo prepričani, da so z zgraditvijo šole postavili sebi in svoji debi najlepši spomenik in da so ž njo po svoje pripomogli do raztuženja Istre.

Gospodarstvo.

Ustredni banka českých spořitelén. — (Osrednja banka českých hranilnic). Das 1. novembra 1909. dospeli kupen 4 odstot. bančnih zadolžnic „Osrednje banka českých hranilnic“, kakor tudi obresti vinkulovanih titrov se pričenaio izplačavati brez odbitka z dnem 27. okt. 1909 pri blaginah matičnega zavoda v Pragi. na voglu Ovcere ulice in Ferdinandovy třídy ter podružnic v Brnu, Velke nam. 28. v Černovicah, Herrengasse 18, v Lvovu, Sykstuska ulica 15, v Trstu, Piazza del Ponterosso 3, ter na Dunaju 1. Wipplingerstrasse 22.

Zadnje brzojavne vesti.

Novo špansko ministerstvo. MADRID 22. Sestačljeno je novo ministerstvo pod predsedstvom Moreta.

OGLAŠE

treba naslovijati na „Inse-
: ratni oddelek Edinosti“.

MALI OGLASI
se računajo po 3 slov. besedo; mastno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj.

Hlapca iščem, večdega v vinogradništvu. Bole, Rojan 242. 1878

Soba opravljena za enega ali dva gospoda se odda v najem pri slovenski družini; na željo tudi domača hrana. Via Tivarnella 3, II. nad. vrata 8. 1876

14-letni deček išče službo kot trgovski vajenec v mestu ali okolici. Naslov: Ivan Kosmina, Nabrežina 36. 1875

Nova prodajalnica kuhinjskih potrebščin

košev, stolic, stekla, lesenih predmetov, svetilk, žlic, vilic, kozarcev in buteljki za krčmarje. Josip Adamič, Trst ulica Giulia vogal ulice Kandler št. 10

Carlo Bicchi
ulica dell' Olmo št. 7. prve nad. vogal Molin a Vapore.
: Zaloga slik :
ogledal, modiljenov, obehal, neizgotovljenih oblek, blaga za ženske obleke, dežnikov, kakor tudi solunikov, perila itd.
Prodaja tudi na upanje.

Gosp. društvo na Proseku

naznanja cenjenim odjemalcem ter spoštovanim tujcem, da je prevzelo

gostilniške prostore g. Dragotina Starca

v svojo režijo ter se tem potom priporoča za obilen obisk Odbor Gospodar. društva.

Točna in solidna postrežba.

Prvo primorsko podjetje za prevažanje pohištva in spedicij. podjetje

Rudolf Exner, Trst

VIA DELLA STAZIONE št. 17

Filijalke: v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih

patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

Posiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse svetovne proge.

Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastni za to pripravljena snha skladišča.

EDINI TRŽAŠKI ZAVOD ZA ČIŠČENJE „VACUM CLEANER“.

IN SHRANJEVANJE PREPROG

Točna in solidna postrežba.

Žrebanje nepreklicno dne 6. novembra 1909 ob 8. uri zvečer

Dunajske c. kr. loterije policijskih uradnikov

I. glavni dobitok K 30.000 vrednosti.

Schottenring št. 11 Srečka stane 1 K. Srečke se dobivajo v vseh menjalnicah, loterijskih nabirališčih in tobakarnah

Velika zaloga praznih buteljki

TRST, Via delle Ombrelle 5. - Telefon št. 71, Romano II.

GUIDO e UGO COEN

100.000 buteljki od šampanjca za refošk. Prodajajo in kupujejo se

buteljke vsake vrste za refošk, šampanjca, bordeaux, rensko vino, konjak itd. — Velika

zaloga buteljki od pol litra in 1 in pol litra. Damjane iz stekla oplozene.

Prevzamejo se dopošiljave na deželo. Kupuje razbito steklo vsake vrste.

PANIFICIO

renomirana tvornica za pečenje izvrstnega čajnega in dezertnega kruha.

Predno nakupite pohištvo, blagovolite obiskati

zalogo pohištva Angelo Palma

TRST, ulica Glosuè Curducci 20, kjer najdete solid. blago

po najnižjih cenah.

Pri nakupovanju jedilnih, spalnih in prejemnih sob, posebne olajšave.

novoporočencem

Dobroidoč mlekarina se prod. Več se izve pri lastnici Via Industria 8. 1868

Fotograf Anton Jerkič TRST, Via delle Poste št. 10, Gorica, Gosposka ulica št. 7. 1835

Prodajo se okna, vrata, stopnice, doge, parkete, opeka, cement itd. Ulica Tesa 31.

Pozor krčmarji in zasebniki

Podpisani se priporočam gg. krčmarjem in zasebnikom, da se zanesljivo obrnejo do mene bediš pismeno ali ustmeno. Ker poznam popolnoma vsa istrska vina kakor, n. pr. belo in črno, refošk, berzamin, rizling, vino v buteljkahin sedaj ob času trgatve tudi grozdje, upam, da se bodo gg. krčmarji in zasebniki obrnili do mene, ako nameravajo kaj naku pit Gotovi naj bodo, da posredujem pošteno in brez plačno. Za odgovor prosim, da se priloži znanuko. Udani **Martin Sreboth**, trgovec in posredovalec v Poreču (Ist.)

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladišča **Marije ud. Salarini**

Ponte della Fabra 2 | ul. Poste Nuove (vogal Torrente) Alla città di Londra

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške in dečke kostumi za otroke. Povrtniki, močne jope, kožuti in raznih paletotov. Obleke za dom in dolo. Delavske obleke. Tirolski loden. Nepremočljivi plašči (pristni angleški). Specialiteta: blago tu- in inozemskih tovarn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah

Posestniki pisanih strojev.

Kdor se hoče izogniti nadležnim in dragim popravilam ter želi ohraniti pisalni stroj v popolnem redu in brezhibnem stanju naj ne zamudi naročiti se za mesečno čiščenje in vzdrževanje pisanih strojev, s čimer se zjamči stroj za neomejen čas in trajno delovanje. CENA K 1.— na mesec za stroj

Alfred Kubiček, Trst Corso št. 23, prvo nadstropje. (Popravljalnica pisanih strojev s zalogo pečatov barr, trakov itd. itd.)

ALEKS. FRANC MAYER - TRST

žgalnica kave

TELEFON 1743.

Najboljši vir za dobivanje pečene kave

Prva slovenska tovarna sodovke (šifonov) in pokalic

Hribar & Ražem

na Opčinah

se priporoča gg. gostilničarjem v Trstu, okolici in na Krasu.

Postrežba točna in na dom.

Priporoča se slavnemu slov. občinstvu gostilna „Alla Stella“

Trst, trg Carlo Goldoni št. 7,

ki ima na razpolago Spatenko in marčno

pivo kakor tudi dobroznana vina istrske, da-

matinsko in furlansko. Vedno dobro priprav-

ljena domača kuhinja.

Postrežba točna. Cene zmerne.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ

Dr. Viktor Bandel

Trst, ulica San Giovanni 7, I. nadst.

od 9. do 1. in od 3. do 6.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Zaloga ovsa in klaje

Prodaja tudi koruzno porjo za postelje

M. ud. ZERQUENIK

ulica Luigi da Palestrina 2 (edni ul. Corancci)

Izvoz jajc, čajnega, kakor tudi navadnega masla. : Postrežba na dom.

Luigi Musico

TRST, VIA SAN MAURIZIO 9

Postrežba na dom.

Štajerskih in tur

lanskih kokoši in

razne divjačine. :